

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА КОСЈЕРИЋ *

УВОД

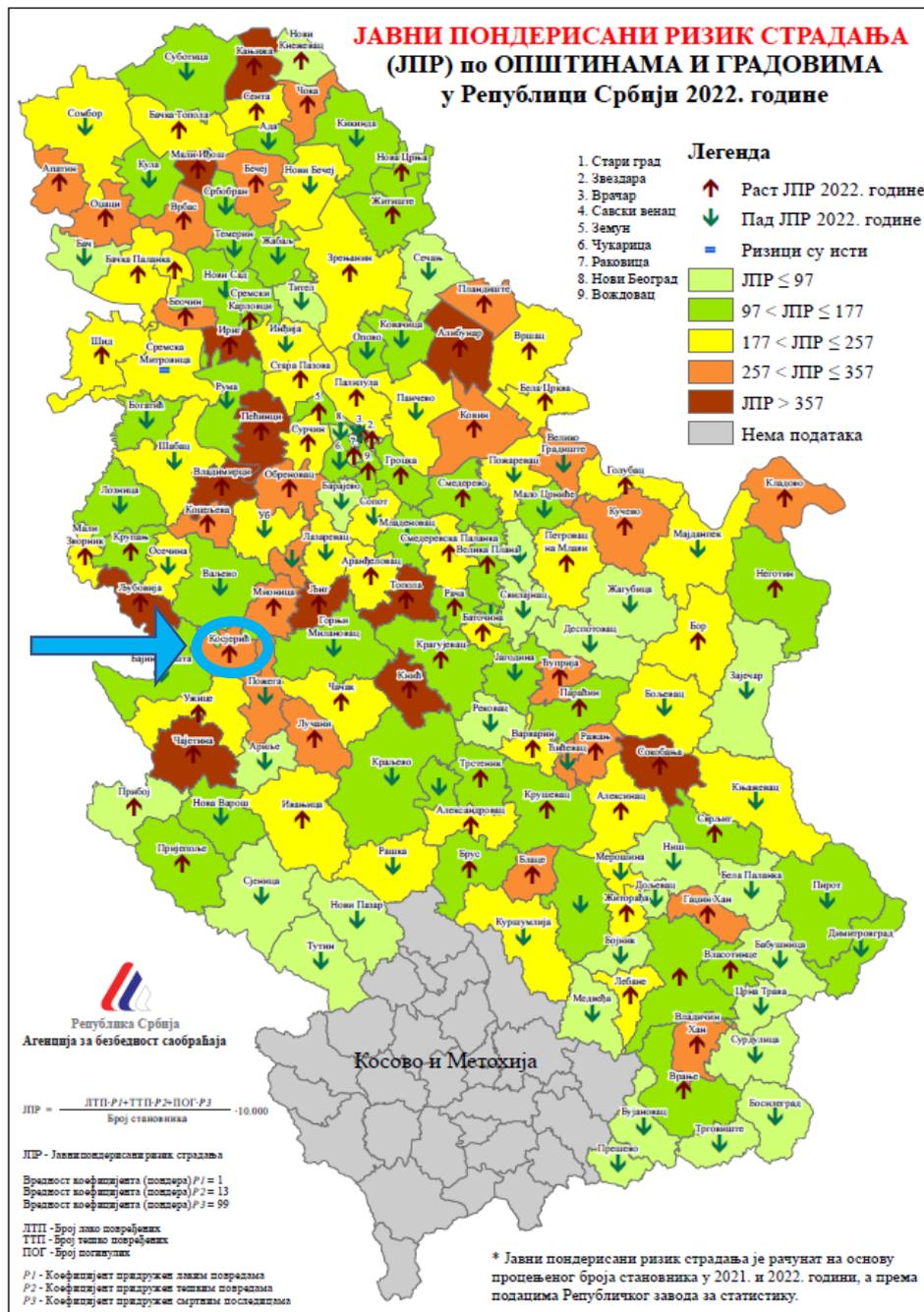
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Косјерић. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Косјерић. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Косјерић.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

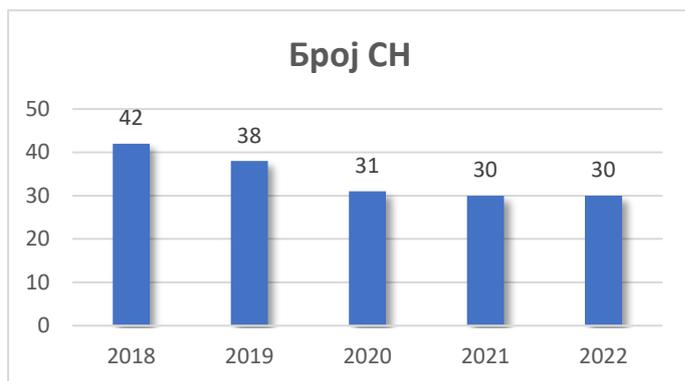
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

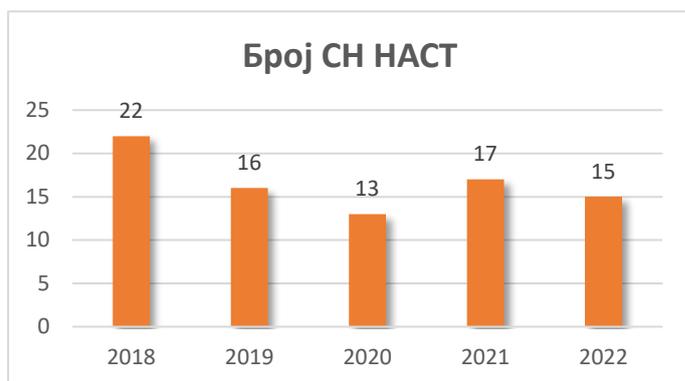

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Косјерић припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2022. години дошло до **раста** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **131. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **171**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **83**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **6**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **112**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

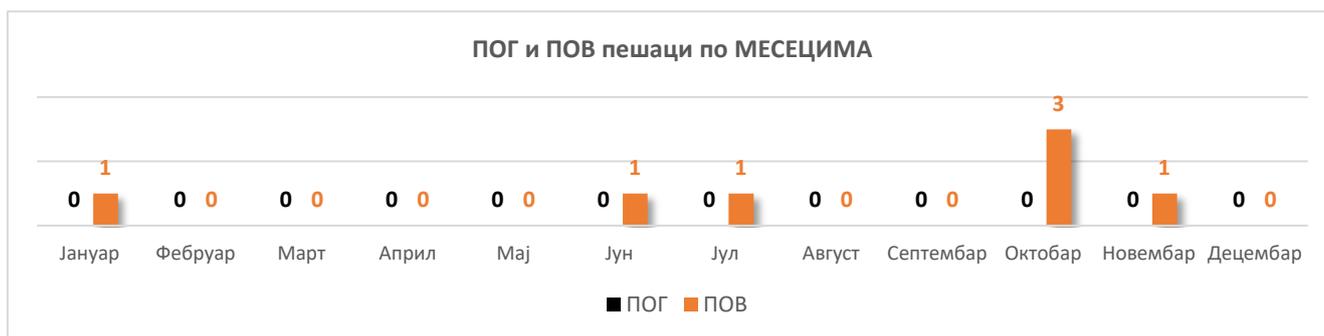

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

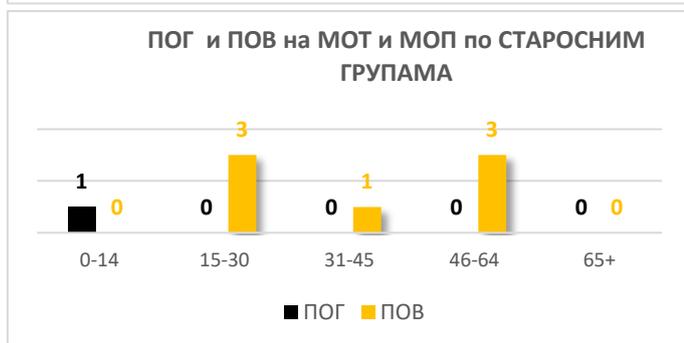
- Није било погинулих пешака у СН (у Србији пешаци чине 26% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 7, што чини 6% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **0-14** и **15-30 година**.
- Пешаци највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Пропусти пешака**.

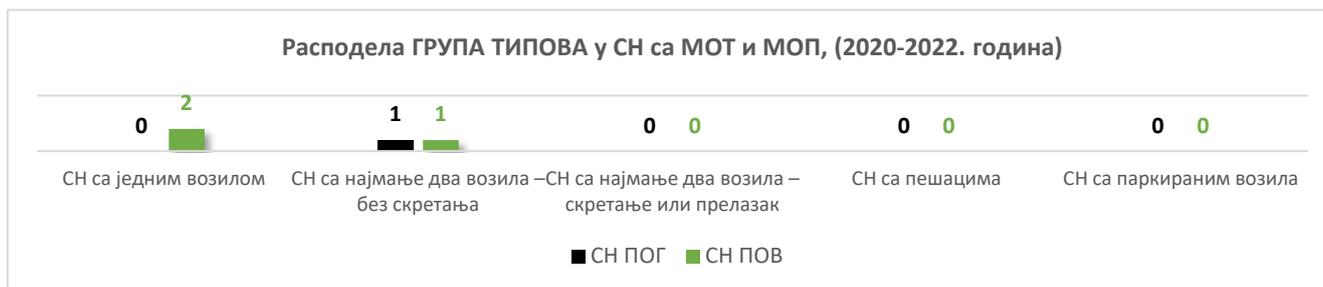
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Није било погинулих и повређених бициклиста.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

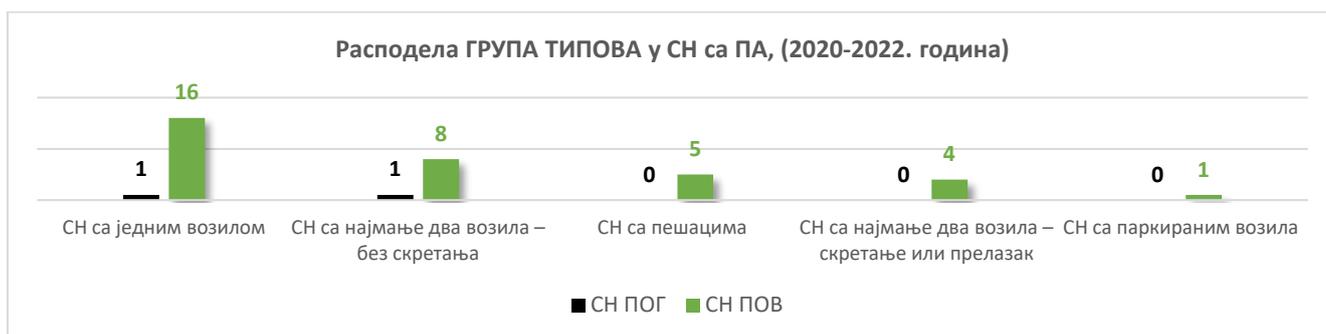
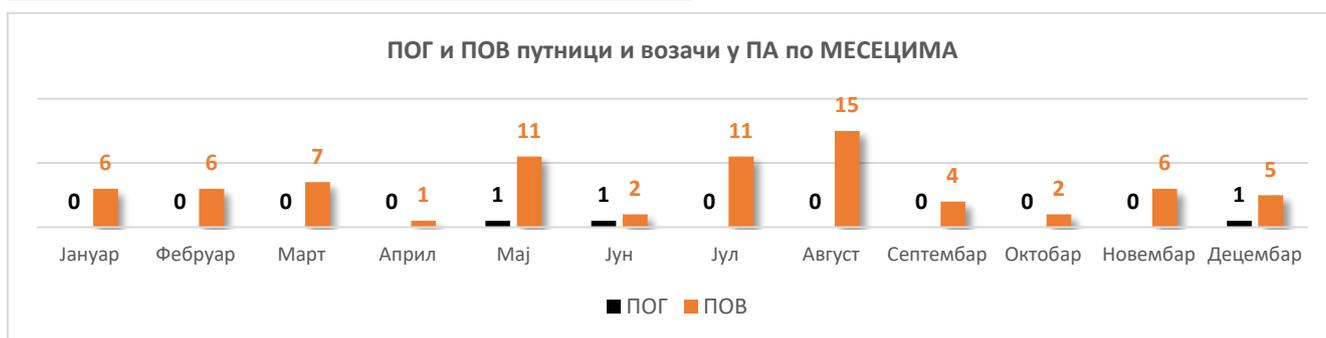
- Погинуло је једно лице на моторизованом двоточкашу, што чини **17%** погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је **7**, што чини **6%** повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 6% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30** и **46-64** година.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са **МОТ и МОП** одабране су **групе типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

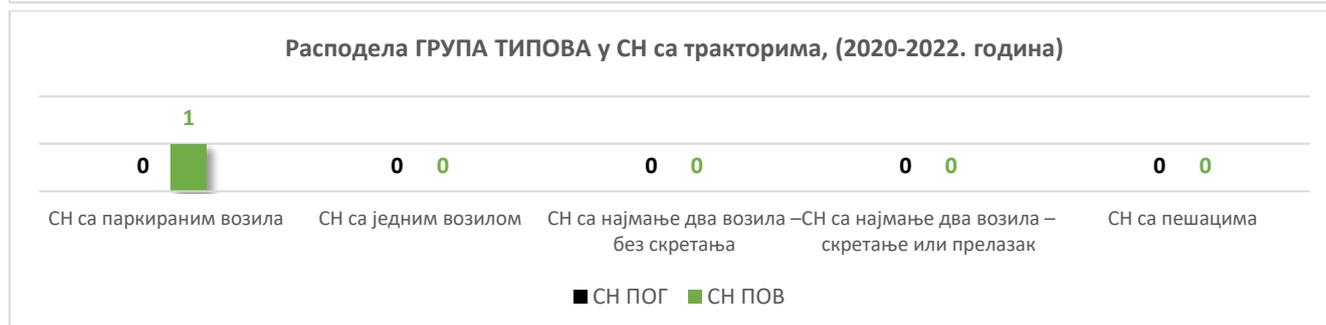
- Број погинулих лица у ПА је 3, што чини 50% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 45% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 76, што чини 68% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 63% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 31-45 година.
- Лица у ПА највише страдају у августу.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је Возач - непромишљене радње.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 4% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Настрадао лице на трактору је старости **46-64 година**.
- Сва настрадала лица у СН са тракторима су настрадала у **јулу**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са трактором одабрана је **група типова СН са паркираним возила**.
- У периоду од 2020. до 2022. године одабрана је само једна група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицем са учешћем трактора, и то **Возач - лоша видљивост, прегледност, ...**

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

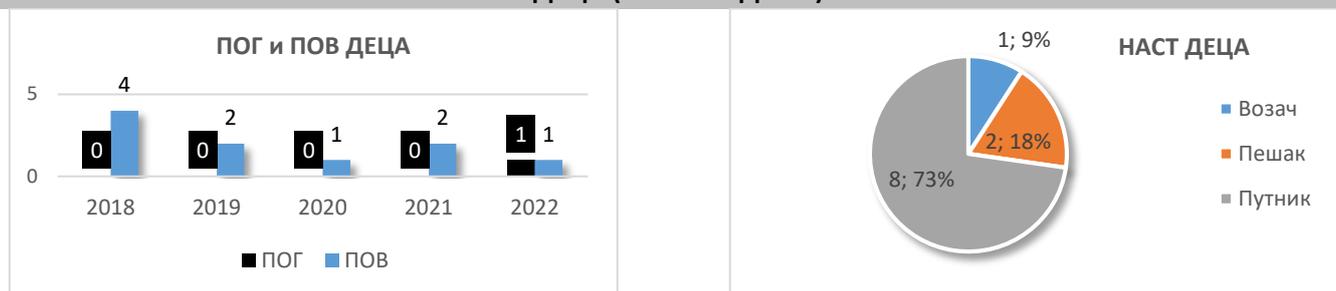

- Није било погинулих лица у СН са учешћем теретних возила (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 27% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **марту**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила су **Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи**.

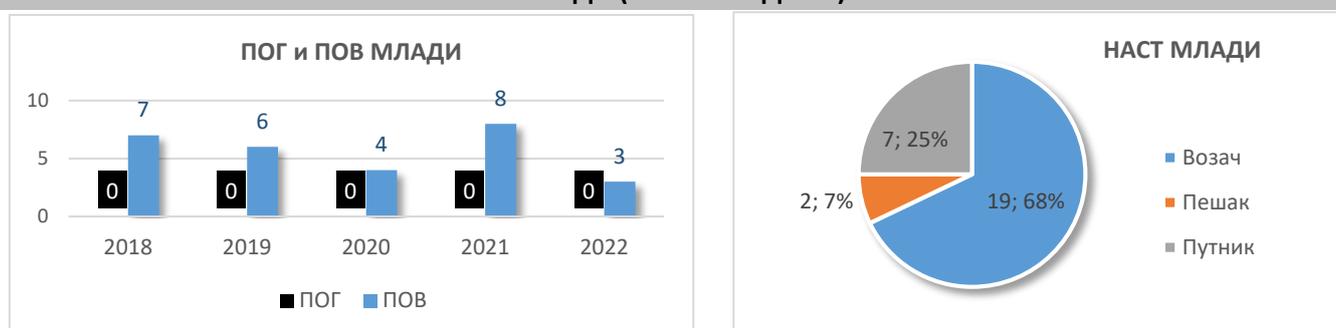
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

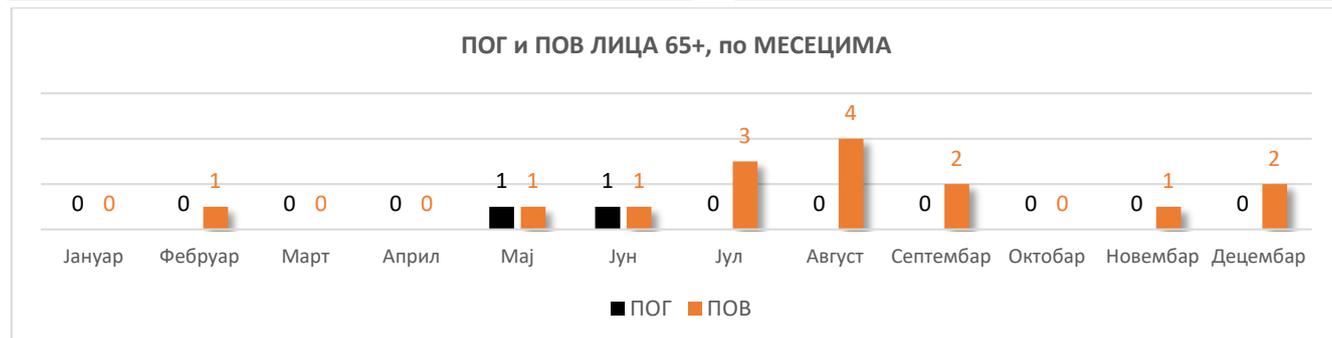
- Број повређене деце у посматраном периоду је **10**, а **једно дете је погинуло**.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **73%**, деца пешаци **18%**, а деца возачи **9%**.
- Деца највише страдају у **августу**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Није било **погинулих младих лица** (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је **28 младих лица повређено**, што чини 25% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (68%).
- Млади највише страдају у **мају** и **новембру**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- **Погинула су два лица старија од 65 година**, што чини **33%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **15 старијих лица повређено**, што чини **13%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (94%)**.
- Старији највише страдају у **августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Косјерић

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Косјерић. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Косјерић и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	96,2	115	96,5	96,7	91	96,7	96,4	107	96,6
	ТВ*	93,3	58	92,2	86,7	115	90,4	90,0	101	91,0
	БУС*	85,0	85	85,1	80,0	110	84,9	82,5	103	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	74,0	135	84,0	83,5	122	86,9	78,8	133	86,3
	Сувозачи ПА	69,0	142	79,6	79,9	104	82,1	74,5	139	81,3
	Предње седиште ПА	72,1	141	82,3	82,1	124	85,0	77,1	141	84,3
	Задње седиште ПА	5,0	131	16,8	15,6	97	20,2	10,6	127	19,3
	Возачи ТВ	46,7	82	47,0	60,0	59	51,2	53,3	75	49,6
	Сувозачи ТВ	0,0	122	57,4	33,3	113	59,2	25,0	138	56,2
	Предње седиште ТВ	45,2	87	48,6	57,6	63	52,5	51,6	77	50,6
	Возачи БУС	0,0	116	20,9	0,0	144	28,8	0,0	152	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	0,0	117	21,4	0,0	144	28,9	0,0	152	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	53,3	131	68,3	80,0	45	70,6	66,7	106	71,0
	Сигурносни појас*	55,0	68	46,6	75,0	24	46,8	65,0	49	48,3
	Укупно – деца*	54,0	110	58,4	78,0	24	60,3	66,0	72	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		64,3	141	74,4	74,3	118	77,0	69,3	142	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	81,8	55	69,2	87,5	46	69,4	84,2	44	69,2
	Путници на мопедима	50,0	39	65,3	N/A	N/A	76,3	50,0	40	70,7
	Возачи и путници на мопедима	76,9	61	68,4	87,5	46	71,2	81,0	43	67,3
	Возачи мотоцикала	69,2	117	88,9	100,0	1	85,3	82,6	100	87,7
	Путници на мотоциклима	100,0	1	76,6	100,0	1	82,0	100,0	1	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	71,4	111	87,3	100,0	1	84,9	84,0	92	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	74,1	83	76,1	94,7	48	77,3	82,6	52	76,1
	Бициклисти	0,0	59	5,8	N/A	N/A	5,5	0,0	69	5,7
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	56,9	130	69,4	N/A	N/A	N/A	56,9	130	69,4
	% исправних прелазака*	56,9	136	75,0	N/A	N/A	N/A	56,9	136	75,0
	% испраних прелазака деце*	80,0	71	76,1	N/A	N/A	N/A	80,0	71	76,1
	% прелазака без ометања*	93,3	126	95,1	N/A	N/A	N/A	93,3	126	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је лошији од републичког просека. Вредност овог индикатора припада категорији веома ниских вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности. Вредност овог индикатора се није значајно мењала претходних година. Посматрана ЛС је међу 20 најлошијих према овом индикатору.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи свега 10,6%.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Иако на нивоу републичког просека, вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора.
- **Понашање пешака.** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији ниских и веома ниских вредности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Косјерић, У ПЕРИОДУ ОД 2018. ДО 2022. ГОДИНЕ

- Догодила се **укупно 171 саобраћајна незгода**, од којих је **83 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 6 лица**, док је теже и лакше **повређено 112 лица**.
- **Број погинулих у 2022. години (два) је већи него у претходним годинама.**
- Број повређених има опадајући тренд, са изузетком 2021. године.
- **Није било погинулих пешака у СН.**
- **Није било погинулих бициклиста у СН.**
- **Погинуло је једно лице на моторизованом двоточкашу**, што чини **17%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинула су три лица у ПА**, што чини **50%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, није било погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, није било погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је 10-оро деце** у саобраћајним незгодама, а **погинуле деце није било**. Деца су највише страдала у својству **путника (73%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих младих**. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (68%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинула су два лица старијих од 65 година**, што чини **33%** од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (94%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода **„СН са једним возилом“**.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.